

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Hoeve Tassin met herenboerenparkje

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Hoeve Tassin met herenboerenparkje

Titel:	Hoeve Tassin met herenboerenparkje
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Tienen
Deelgemeente:	Kumtich
Bron:	Schepping: 2013-08-01 Bijwerken: 2018-12-06 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134220
Coördinaten:	Breedte: 4.88164550208 Lengte: 50.8162921075

Primaire tekst

Resten van een informeel, gedeeltelijk ommuurd herenboerenparkje van 42 are, aangelegd bij een in 1875 heropgebouwde boerderij, later ook brouwerij; voor de helft bosplantsoen met een heuveltje, sporen van een rondpad en enkele oude bomen.

De hoeve in de Tassinstraat werd waarschijnlijk gebouwd rond het midden van de 18de eeuw. Op de figuratieve kaart van Kumtich in het kaartboek van de Abdij van Ter Kameren komt ze nog niet voor. Ze wordt pas afgebeeld op de Ferrariskaart (1771-1775) en later op het Primitief kadasterplan opgemaakt door Bastendorff omstreeks 1820, als een bijna gesloten complex met de gebruikelijke vitale omkadering: een moestuin (44 are 20 centiare) tussen de hoeve en de hoek met de Sint-Barbarastraat (de oude weg naar Roosbeek), een boomgaard (1 hectare 17 are 40 centiare) en, verderop bijna 3 hectare weide en akkers. De huidige gebouwen dateren van omstreeks 1875. Het woonhuis omvat zeven traveeën, twee bouwlagen en een mezzanine onder een zadeldak; het is van baksteen maar met deur- en vensteromlijstingen (met afgeronde bovenhoeken), plint en hoekkettingen van blauwe hardsteen. De dienstgebouwen – onder meer een laag karrenhuis en een hoge schuur, eveneens met hoekkettingen – omsluiten een gekasseide binnenplaats, die door een smeedijzeren lanspuntenhek van de straat wordt gescheiden. Tijdens dezelfde bouwcampagne, waarbij de funderingen van de oude gebouwen grotendeels werden gerecycleerd, werd ook de bakstenen muur opgetrokken, die over circa 150 m het vroegere moestuinperceel afsluit van de straat – de hoek van de Tassin- en de Sint-Barbarastraat inbegrepen. De met gesinterde bakstenen versierde kapel ter ere van Sint-Bernardus op de hoek dateert volgens de gevelsteen van 1879.

Eigenaar en bouwheer was de herenboer August Blyckaerts. De tuin die achter de muur, op de plaats van de Primitieve moestuin, werd aangelegd, kan gelden als een bescheiden voorbeeld van een 'herenboerenparkje'. Ongeveer de helft van het perceel wordt overschaduwd door bomen, grotendeels jonge opslag, maar ook een bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') met 334 cm stam omtrek die ongetwijfeld dateert uit de tijd van Blyckaerts, twee stronken van verdwenen bomen en enkele oude, zware hazelaars (*Corylus avellana*). Een heuveltje, een deel van het licht verzonken rondpad en haagfragmenten wijzen op doelbewuste aanleg. De andere helft van het perceel, die bij de hoevegebouwen aansluit, bestaat uit vlak gazon met een bloemenborder. De gesmede nagels in de omheiningsmuur getuigen van verdwenen leifruit. Herenboerenparkjes komen veelvuldig voor in het zuidoosten van Vlaams-Brabant en Haspengouw, onder meer bij de Hoeve Peten* te HoegaardenHoutem. In een opstoot van welvaart, vaak ondersteund door niet-agrarische nevenactiviteiten zoals brouwerij of paardenfokkerij, wordt de woonvleugel omgebouwd tot villa of 'kasteel' en wordt, in de schaduw daarvan, een kleine landschappelijke tuin aangelegd. Het merendeel van deze parkjes ontstond na 1850.

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Hoeve Tassin met herenboerenparkje

In 1903 kon Felix Tassin, brouwer te Hoksem, met toestemming van de weduwe Blyckaerts, zijn tante, in de grote schuur een brouwerij vestigen, die tot 1940 standhield. 'Geboortebomen', aangeplant naar aanleiding van de geboorte van een kind, worden in parken en tuinen veelvuldig aangetroffen; 'geboorteplantsoenen' zijn zeldzamer. In het boomgaardperceel achter de tuin, toegankelijk via een 'barrier' in de Sint-Barbarastraat, plantte de vader van de huidige eigenares 52 notelaars (*Juglans regia*) als herinnering aan haar geboortjaar.

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2008

Titel Text: Parkje van hoeve Tassin

Grafische documenten

Cahier16_hoeve_Tassin_01 (Deneef, Roger, 13-10-2005, ©Vlaamse Gemeenschap)

Notenboomgaard van de hoeve Tassin (Kinnaer, Anse, 02-12-2012, ©Vlaamse Gemeenschap)

Jonge notenboomgaard bij de hoeve Tassin (Kinnaer, Anse, 02-12-2012, ©Vlaamse Gemeenschap)

Zicht op boomgaard en tuinmuur van de hoeve Tassin (Kinnaer, Anse, 02-12-2012, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger 212 Kuntich, art. 6 (op naam van landbouwster Marie-Thérèse Aerts) en art. 1245, nrs. 20-22 en 58-62.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Kuntich 1875 nr. 8.

Bouwen door de Eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in Vlaanderen – arrondissement Leuven, Brussel, Ministerie van Nederlandse Cultuur, 1971, p. 204.

LAURENT R., *De goederen van de Abdij van Ter Kameren in Brabant. Kaartboek 1716-1720*, Brussel, Gemeentekrediet, 1996, p. 38.

Relaties

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Hoeve Tassin met herenboerenparkje

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120519>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/43101>

Beknopte karakterisering

Datering: na WO II, vierde kwart 19de eeuw

Typologie: betreedbare kapellen (klein erfgoed), fruitmuren, geboortebomen, gesloten hoeven, hekken, omheiningsmuren, siertuinen